

Vsi deležniki moramo torej pri izvajanju poslovnih dejavnosti ravnati odgovorno in delati v skrbi za okolje oziroma ne obremenjevati okolja s svojimi dejavnostmi. Vsak mora na svojem področju izvesti postopke, ki po eni strani kar najbolj zmanjšajo količino odpadne embalaže in po drugi strani odgovorno ravnati pri odstranjevanju

nastale odpadne embalaže. S tem lahko vsi skupaj pripomoremo k prehodu na krožno gospodarstvo.

Vir: Uredba o embalaži in odpadni embalaži (UL RS, št. 54/2021) <https://www.gov.si/novice/2021-04-08-ucinkovitejse-izvajanje-sistema-ravnanja-z-odpadno-embalazo/>

Obvestilo za kupce proizvodov IHPS

(sadilni material hmelja, zdravilnih in aromatičnih rastlin ter piva)

IHPS je v skladu z vpeljevanjem krožnega gospodarstva v hmeljarstvo in zahtevami zakonodaje vključen v embalažno shemo in ima sklenjeno pogodbo z družbo za ravnanje z odpadno embalažo **Dinos**. S podjetjem **Omaplast (Grosuplje)**, ki je vodilno podjetje na področju reciklaže odpadne plastike v Sloveniji, smo vzpostavili možnost, da **brezplačno na njihovi lokaciji prevzamejo odpadno embalažo, ki nastane s prevzemom certificiranih sadik hmelja** (polipropolien - PP; lončki, transportni platoi). To informacijo boste naročniki sadilnega materiala hmelja prejeli zapisano tudi ob prevzemu.

Spremljanje sort Styrian Wolf in Styrian Eagle, rezanih ob različnih terminih

M. Oset Luskar, dr. A. Čerenak, dr. Sebastjan Radišek in Irena Friškovec,
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije in KGZS - KGZ Celje

Čas rezi posamezne sorte je eden od pomembnejših agrotehniških ukrepov in se med sortami razlikuje ter ima pomemben vpliv na rast in razvoj rastlin ter v končni fazi na njihov pridelek in kakovost pridelka. Hkrati ima vpliv tudi na zdravstveno stanje rastlin, predvsem v povezavi s pojavom primarne okužbe s hmeljevo peronosporo in pojavom hmeljeve pepelovke. Vpliv rezi na razvoj hmelja bi bil seveda še toliko bolj učinkovit, v kolikor bi lahko vnaprej predvideli vremenske razmere. Tako se dostikrat lahko vpliv rezi zamegli z nadaljnjimi razmerami med vegetacijo, na katere pa dostikrat nimamo vpliva.

Pilotni projekt 'Dvig konkurenčnosti slovenskega hmeljarstva z vpeljavo tržno zanimivih in odpornih sort hmelja' je v letih 2019-2021 potekal v okviru ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, podukrep 16.2: Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij. Projekt je financiral Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in v manjšem obsegu tudi Republika Slovenija. Na treh partnerskih kmetijah smo ugotavljali primeren čas rezi pri sortah Styrian Wolf in Styrian Eagle s hkratnim spremljanjem pojava bolezni in škodljivcev. Partner v projektu je bil tudi KGZS - KGZ Celje, vodilni partner pa IHPS. V okviru projekta smo zastavili poljski poskus v treh ponovitvah, v katerem smo izvedli rez v 3 časovnih terminih (25. do 30. marec, 5. do 10.

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

april, 15. do 20. april). V vsako obravnavanje je bilo vključenih 150 rastlin.

Glavni cilj in namen pilotnega projekta je bili preveriti optimalen čas rezi hmelja za navedeni sorti in s tem dvigniti njuno produktivnost (količino pridelka kot tudi vsebnost grenčic (alfa-kislin)).

Čas rezi je pričakovano vplival na rast rastlin obeh sort v začetnem obdobju vegetacije (z izjemo sezone 2021, ko je izredno hladno vreme v mesecu aprilu povzročilo kasnejše odganjanje poganjkov ter tudi počasnejši prirast le teh). V vseh letih so rastline do konca junija dosegle in presegle vrh opore, tudi pri kasnejši rezi. Čas rezi je imel neposreden vpliv na začetek pojava cvetnih nastavkov, ki je pogojen z rastjo poganjkov v višino oziroma z začetkom razvoja zalistnikov. S spremljanjem nasadov smo ugotovili, da je bil pojav polnega cvetenja in formiranja storžkov pri sorti Styrian Eagle izenačen pri rezi 5. april in 15. april, medtem ko se je cvetenje pri rezi, izvedeni 25. marca, pojavilo prej. Pri rastlinah sorte Styrian Wolf, rezanih v zadnjem terminu, so vse fenofaze nastopile s približno 7–10 dnevnim časovnim

zamikom glede na predhodna termina rezi. Obe sorti sta dosegli tehnološko zrelost v istem časovnem okvirju, ne glede na izvedbo časa rezi.

*Sorta Styrian Eagle v poskusu
(Foto: M. Oset Luskar)*

Rez sorte Styrian Eagle v prvi dekadi aprila, sorte Styrian Wolf med 5. in 15. aprilom

Za sorto Styrian Eagle se na osnovi rezultatov poskusa treh let nakazuje, da sta bila prva dva časa rezi primernejša za doseganje višje količine pridelka in vsebnosti alfa-kislin ter pridelka alfa-kislin na hektar, torej priporočamo, da se sorta poreže pred sredino aprila. Statistična analiza podatkov vrednotenja sicer ni pokazala razlik.

Pri sorti Styrian Wolf ocenjujemo, da je najprimernejši srednji termin izvedbe rezi, torej rez med 5. in 15. aprilom. Sicer rezultati količine in kakovosti pridelka tudi pri tej sorti niso bili dokazljivo različni glede na termin rezi, so pa bile izmerjene vrednosti pridelka in vsebnosti alfa-kislin najvišje v tem terminu. Sorto Styrian Wolf režemo torej nekoliko kasneje kot sorto Styrian Eagle.

Razlika med sortama v pridelku in občutljivosti

Obe sorti sta sicer dosegli do 18 % alfa-kislin v ročno nabranih storžkih (zračno suhih). Na osnovi opazovanj in meritev ocenjujmo, da se pri sorti Styrian Wolf lahko pričakuje vsaj do 30 % višji pridelok kot pri sorti Styrian Eagle.

Z vidika opazovanja bolezni je bil poudarek na spremljanju primarne okužbe s hmeljevo peronosporo. Potrdili smo občutljivost sorte Styrian Wolf na to bolezen, saj smo v vseh treh letih na obeh lokacijah poskusa zabeležili izrazito presežen prag škodljivosti ne glede na termin rezi, kar je zahtevalo večkratno tretiranje s fungicidi. Pri sorti Styrian Eagle težav s primarno okužbo nismo zasledili, kar potrjuje odpornost te sorte na sistemske okužbe hmeljeve peronospore.

Nasad sorte Styrian Wolf (Foto: M. Oset Luskar)

V času obiranja smo izvedli tudi pregled storžkov in ugotovili, da čas rezi pri nobeni izmed vključenih sort ni bistveno vplival na okužbe z boleznimi.

Če povzamemo, sorti Styrian Wolf in Styrian Eagle sta obe visoko grenčični dišavni sorti, prva z dokazljivo višjim pridelkom. Glede odpornosti na bolezen izkazuje boljše lastnosti sorta Styrian Eagle, ki poleg že navedenega izraža tudi višjo odpornost na verticilijsko uvelost hmelja.

S sestanka hmeljarjev poleti 2021 (Foto: B. Čeh)